Rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 10. 1956, sp. zn. 3 Co 804/56

Číslo: 34/1957

Právní věta:

Ochrana nároku zaměstnanců na dovolenou v některých případech změny zaměstnání daná jim ustanovením § 12 zák. č. 3/1954 Sb., o placené dovolené na zotavenou, se vztahuje toliko na nárok na dovolenou v tom kalendářním roce, kdy k této změně zaměstnání došlo.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 26.10.1956

Spisová značka: 3 Co 804/56

Číslo rozhodnutí: 34

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Dovolená na zotavenou

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce byl u žalovaného podniku zaměstnán od 18. července 1955 do 29. února 1956. Žalobce byl k tomuto dni propuštěn pro nadbytek pracovních sil a za celou dobu zaměstnání u žalovaného nevybral si ani den dovolené. Domáhá se proto na žalovaném peněžité náhrady za nevyčerpanou dovolenou v r. 1955.

Lidový soud v Čes. Budějovicích vyhověl žalobě a uložil žalovanému, aby zaplatil žalobci náhradu 380 Kčs za nevyčerpanou dovolenou připadají na jeho zaměstnání u žalovaného od 18. července 1955 do konce roku.

Krajský soud odvolání žalovaného vyhověl a rozsudek lidového soudu změnil tak, že žalobu zamítl.

Odůvodnění:

Žalovaný navrhuje v odvolání zamítnutí žaloby z toho důvodu, že žalobci nevznikl nárok na peněžitou náhradu poměrného dílu dovolené za rok 1955, poněvadž byl propuštěn až v r. 1956 a v r. 1955 nesplnil předpoklady nároku na dovolenou.

Krajský prokurátor, který vstoupil podle § 6 o. s. ř. do řízení, navrhl změnu rozsudku jen na alikvotní

díl dovolené v r. 1956 a nikoli i za rok 1955, kdy nesplnil předpoklad pro vznik nároku na dovolenou (čekací dobu).

Předpokladem, aby stálému zaměstnanci vznikl nárok na dovolenou je jednak, aby u téhož zaměstnavatele byl v pracovním poměru nepřetržitě 11 měsíců (čekací doba), jednak aby v kalendářním roce odpracoval 75 dnů (§ 1 odst. 1 zák. č. 3/1954 Sb., o placené dovolené na zotavenou). Není sice nutno, aby čekací doba spadala do jednoho kalendářního roku, ale nárok na dovolenou vznikne zaměstnanci zásadně jen za ten kalendářní rok, v němž čekací doba byla splněna. Dovolená se poskytuje, jak plyne ze zákona, zvláště za každý kalendářní rok.

Výjimečně však nemusí být shora dvě uvedené podmínky splněny, jde-li o zvýhodněný přestup zaměstnance do jiného zaměstnání podle ustanovení § 12 cit. zák. Vstup žalobcův do pracovního poměru se žalovaným dne 18. července 1955 nelze ani podle tvrzení žalobcova pokládat za zvýhodněný podle uvedeného zákona, pročež nepřipadá v úvahu pro vznik nároku na dovolenou za rok 1955 započet trvání předchozích pracovních poměrů podle § 12 odst. 1 cit. zák.

Jde tudíž jen o to, zda výhodu podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) a odst. 2, 3 zák. č. 3/1954 Sb. lze vztahovat i na rok 1955 či nikoli. Účelem zákona tudíž je, aby zaměstnanec, který byl propuštěn podle odst. 1 písm. b) cit. ustanovení bez své viny, nebyl na tom s hlediska získání nároku na dovolenou hůře než zaměstnanec, který v pracovním poměru setrval. Z toho je zřejmo, že výhoda zvýhodněného přestupu podle § 12 cit. zák. se může týkat pouze nároku na dovolenou za ten rok, v němž ke zvýhodněnému přestupu došlo. Lidový soud sice správně poukazuje na to, že žalobce by byl na tom co do svého nároku na dovolenou lépe, kdyby byl propuštěn ze zaměstnání ještě v r. 1955, nežli je tomu při jeho propuštění až v r. 1956. To je však jen v důsledku zákonodárcova úmyslu, který chce chránit zaměstnance bez jejich viny propuštěné jen v kalendářním roce jejich propuštění. Chce jim zajistit, aby proti zaměstnancům, kteří v pracovním poměru měli možnost setrvat, neměli horší postavení co do nároku na dovolenou. Z této výhody lidovým soudem uváděné nelze však usuzovat, že by zákonodárce chtěl propuštěného zaměstnance ještě favorisovat oproti zaměstnancům ostatním. A k tomu by došlo, kdyby se měl akceptovat výklad zastávaný soudem prvé stolice, že výhodu podle § 12 odst. 2 cit. zák. třeba vztahovat nejen na rok 1956, kdy byl žalobce bez vlastního zavinění propuštěn, ale i na rok předcházející zvýhodněnému přestupu.

Kdyby se totiž takovému zaměstnanci přiznal nárok na poměrný díl dovolené za oba kalendářní roky, dostalo by se mu výhody shora uvedené dvakrát, t. j. propuštěný zaměstnanec by měl nárok na alikvotní díl dovolené za rok 1955 i 1956, což by opět mohlo i podstatně přesahovat nárok zaměstnance nepropuštěného, který by měl pouze nárok na dovolenou za rok 1956. Takovou diskriminaci zákonodárce nezamýšlel, neboť zřejmě – jak plyne ze znění odst. 2 § 12 cit. zák. „v tomto roce“ – zvýhodnění chtěl omezit jen na kalendářní rok, kdy ke zvýhodněnému přestupu došlo. Poměrnou část dovolené lze tudíž poskytnout, nejsou-li splněny oba základní její předpoklady (čekací doba, odpracování 75 dnů), jen za rok 1956, nikoli i za rok 1955, za který žalobce na ni nárok neměl. To, že se žalobci nepřiznává nárok na dovolenou za rok 1955, není důsledkem jeho propuštění, ale následkem změny zaměstnání v roce 1955.